

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

»Det er bedre at give folk ressourcer frem for at skabe afhængighed« er én af målsætningerne for forslagsstillernes socialpolitik. Derfor ønsker forslagsstillerne at fremme mulighederne for forebyggende og lokale aktiviteter gennem rammemuligheder for udviklingsarbejde.

Udviklingsarbejde i den sociale sektor har ikke haft særlig høj prioritet gennem mange år. Der har som nedenfor nævnt været afsat en del puljemidler til forsøg og udvikling, men der har ikke været en koordinering eller målrettet indsats på selve udviklingsarbejdet. Det er stadig sådan, at der næsten ikke forekommer praksisforskning i socialt arbejde.

Selv om der navnlig siden 1980 har været en lang række forsøg og udviklingspuljer, f.eks. SUM-programmet, 15-M-psykiatripuljen og storbypuljen (50-M), og der dermed er taget et stort udviklingskridt fremad, så er der stadig lang vej til, at f.eks. fællesskab, sammenhæng i hverdagen og forandring i forhold til samfundets udvikling er en naturlig del af det sociale arbejde.

En lang række udviklingsprojekter m.v. har vist, at sociale problemer ikke kun løses gennem institutionalisering eller forskellige former for økonomiske ydelser, selv om anstændige levevilkår er en forudsætning for, at udsatte grupper kan ændre på deres livsbetingelser.

Mennesker har behov for at opleve sig som en del af et fællesskab, har behov for at kunne præge deres egen tilværelse og for at kunne udnytte deres ressourcer og muligheder. Uden sociale fællesskaber og muligheder opstår isolation, ensomhed, aggression og ansvarsløshed.

De hidtil indvundne erfaringer fra forsøgs- og udviklingsarbejde viser, at udvikling i det sociale arbejde bedst sker lokalt i projekter, som er udviklet ud fra konkrete og lokale problemer.

Bagsiden ved den måde, som udviklingsarbejdet hidtil er sket på, er, at det er foregået i sæt, i temarunder og inden for puljerammer. Ofte har private orga-

nisationer eller kommuner måttet formulere deres udviklingsprojekter efter de udmeldinger, som de aktuelle puljer har haft.

I Socialministeriets regi eksisterer i dag et bredt udbud af puljemidler, hvoraf de mest kendte er Aktivpuljen på 25 mio., PUF-puljen på 70 mio., Storbypuljen på 70 mio., 15-M-psykiatripuljen på 15 mio. og tipsmidlerne på omkring 20 mio. kr. Hertil kommer, at der under de sidste satsforhandlinger blev afsat 34,3 mio. kr. i 7 forskellige puljer, hvilket fremgår af aftalen om anvendelsen af satsreguleringspuljen for 1994. Endelig er der til Byudvalgets arbejde afsat ca. 120 mio. kr. årligt. Det er således ca. 350 mio. kr., Socialministeriet efter forskellige kriterier for anvendelse af puljerne kan disponere over.

Kommuner og amter har på forskellig måde flere gange påpeget, at det er svært for dem at styre udviklingen lokalt, når Socialministeriet gennem puljemidler sætter initiativer i gang i kommunerne, som måske ikke er i overensstemmelse med kommunens planlægning.

En række frivillige og private organisationer har påpeget, at der er behov for puljemidler til at sætte udviklingsarbejde i gang inden for områder, som kommuner og amter ikke ser som aktuelle problemer.

I dette spændingsfelt er det vigtigt at give mulighed for at etablere et samarbejde.

På folkeoplysningsområdet er der positive erfaringer for udviklingsarbejde med de såkaldte § 4-midler. På det sociale område kan f.eks. de lokale sociale brugerråd være vejledende for anvendelsen af udviklingsmidlerne.

Det videre perspektiv i udviklingsarbejdet kan ske dels gennem inspiration fra udviklingscentrene og dels gennem erfaringsopsamling og erfaringsformidling tilrettelagt af disse centre.

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af et i folketingsåret 1990-91 (2. samling) fremsat forslag til folketingsbeslutning om socialt projektarbejde (B 80), se Folketingstidende 1990-91, 2. samling, forhandlingerne sp. 6098 og 6669 og tillæg A sp. 6455.